

Liljevalchs hem

Teckning (något beskuren):
Lennart Wahlström

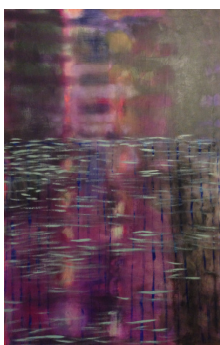
SaltskogSkatten

NYINFLYTTADE PÅ GÅRDEN

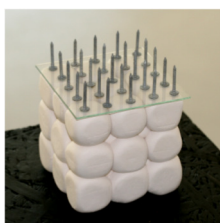
Som de flesta vet så har vi ett antal ateljéer för uthyrning på Saltskog Gård och våra två nyaste hyresgäster heter Rami Khoury och Marion Forssell. De flyttar in i Eva-Mias i stora huset och Görans i förvaltarbostaden. Marion har hittat tillbaka till Södertälje efter 22 år i Italien medan Rami kom från Damaskus för två och ett halvt år sedan. De har båda hittat in i den lokala konstvärlden genom Södertälje konstnärskrets och olika aktiviteter som *"Gränslös Grafik"*, ett samarbete med Grafikens hus. Göran Pettersson och Ulrika Flink har varit nyckelpersoner för bådas väg in. För Marion har Rolando Perez varit en extra viktig konstlänk, då hon som 17-åring först kom i kontakt med Kretsen i en av hans

konstkurser. – Att bli medlem i Kretsen har alltid varit min dröm, menar Marion. Nu kan de arbeta nära varandra i Förvaltarbostaden och Marion kan formge stämningar, på sina dukar i olja och akryl. Rami har under sin tid i Damaskus främst fokuserat på skulptur men har i Södertälje utvecklats vidare i grafikens möjligheter.

– Konstlivet i Södertälje har gett mig ett sammanhang och möjligheter att uttrycka mig och jobba vidare med olika metoder. Jag gillar variation, säger Rami. De återkommer under samtalet till vikten av gemenskap i nätverket av konstnärer i stan och hur bra det är när många konstnärer samlas och kan hjälpas åt med att organisera olika projekt.

– Här på Saltskog verkar det vara aktivt med utställningar och aktiviteter, säger Marion, och så vackert!

Över: "Reflektion", 2018, OPD2, 135 x 95. **Under:** "System and order", 2018, keramik, glas och metall.

De vill båda komma närmare Södertäljes konstscen och locka fler människor till konsten i Södertälje. Ett tvåårigt konstprojekt är i planeringsstadiet, men mer vill de inte avslöja riktigt än...
Raul Fernández

Romantik & Tango 29 juni

En varm sommarkväll utlovas av cellisten Tove Törngren Brun, bördig från Eskilstuna som bjudit in pianisten Eline Bergmann, från holländska Groningen.

Kvällen ska fyllas med toner från Schumanns, Rachmaninoffs och Piazzollas notkonst, och framföras av dessa två internationellt meriterade och välstuderade musiker.

Mingelfika från kl 18:00.

Konsert kl. 19:00. Entré: 100 kr.

Tove: Cello

Eline: Piano

Stadsvandring 21 augusti

I Södertäljebyråns serie stadsvandringar så har Göran Pettersson genomfört en guidning runt Saltskog Gård under maj och kommer att genomföra ytterligare en den 21/8. Ett bra tillfälle för alla intresserade att lära sig mer om denna märkvärdiga plats och denne märklige person, C F Liljevalch Jr.

Den 25/8 kommer så Vallentuna konstförening på ett litet studiebesök. Var med även då och prata konst med gästerna.

Styrelsen

Ordföranden har ordet

Från en smula kaos till bättre ordning – milt uttryckt. Det har gått några år nu sedan jag klev in i styrelsearbetet för stiftelsen Saltskog Gård. Mycket har hänt, inte minst har flera av de ursprungliga eldsjälarna gått bort. Styrelsearbetet hade rätt länge drivits som enmansarbete. Efter denne allkunniges aktiva tid, uppstod ett vacuum. Ekonomin var vanskelig. Vi minns den akuta kris som tvang mig att ryta högt både i press och inför kommunledning. Ordningen i pärmar med redovisning till olika instanser, var gravt eftersatt. Till detta kom ett akut renoveringsbehov av lägenheten bakom utställningslokalerna. Min första åtgärd var att aktivera styrelsen. Vi byggde upp ansvarsgrupper. Detta frigjorde positiv energi och är en struktur som fungerar. Kassören trollade bra med de medel som finns. Sekreteraren rörde tillsammans med mig i pappershögar och lyckades få ordning på årens redovisningar. Värst var renoveringen av lägenheten. Gudrun lyckade knyta an ideella krafter och personer som Arbetsförmedlingen på olika grunder placerat på gården. Pengabristen orsakade uppehåll och uppskov ideligen. Reparationer avslöjade nya brister och behov av större ingrepp. Det verkade aldrig bli klart. Men så har Stig Lahti och andra praktiskt kunniga kommit in i bilden. Nu ser det färdigt ut! Köket ger ett vackert 1910-talsintryck men är också modernt effektivt. Vi har nu en mycket effektiv styrelse och situationen är mycket bättre än i kaostiden. Det märks också i trädgården där vi lyckats få en rutin på trädbeskärningarna. Vad än som sker i framtiden med Saltskog Gård, har en entusiastisk skara fram till nu gjort enorma insatser. Och bakom dem har funnits en påhejande skara av vänner.

Ulf Sundblad

Vårutställning med Vårdinge by

I vanlig ordning samlas ett antal elever och pedagoger för att tillsammans med oss skapa en kreativ och dynamisk utställning av elevernas verk. En kär tradition, och som ett bakvänt kosläpp när ystra yttringar och kreativa

Kaffeskåp i ek med servisen "Saltskog" (Foto: Raul Fernández)

krumsprång samsas inne på Saltskog Gård även denna somriga vår. En stor samling uttryck och tekniker ställs ut om vartannat och binder samman konst och hantverk och samtidigt vägrar välja sida.

Ganska snart fastnar blicken på ett fint vägghängt ekskåp innehållande en liten servis med generösa koppar – som fått namnet "Saltskog". Konstnärerna bakom ensemblen, Rebecka Lindberg och Jonas Diegnér, finns inte inom räckhåll, men väl en lärare som förklarar att de drejade kopparna är saltbrända. Växtmotiven är en inpressad reliefdekor i form av upprepningar med stiliserade ax, mot en melerad bakgrundskulör som gör varje kopp än mer individuell. De går i en skala från dämpad brons till mörkt gråblå som har en fin lyster tack vare kulörgivande engober och saltet som spridits i ugnen under bränningen. En rejäl ugn krävs eftersom bränningstemperaturen bör passera 1300° C och saltmängden ska den tåla. Det kan flera dygn för processen från packning till avsvanat resultat vilket gör det till en spännande och lite vild keramikteknik. Det nätta och ganska strama ekskåpet, som inhyser fyra koppar med tillhörande kanna, har fyra hyllplan bakom de speglade luckorna. Mellan de två nedersta ryms en fin liten låda med avvikande lite mörkare färgton. Ytterligare en lärare förklarar att lådan är "rökt", alltså att lådan placerats ovanpå en behållare med ammoniak och påverkats av de aggressiva ångorna.

– Vi var på studiebesök på Östasiatiska museet, där det finns stora samlingar med större krukor, och det fascinerade och inspirerade mig till att dreja de här, säger Simon Kriström som gått ett första år med keramikinriktning. Hans urnor är även de saltbrända till olika grå, gröna och blå toner. Mycket spännande var keramiskt i det större rummet. Som exempel på kontrast

till det drejade blanka tar Peter Anderssons "Nornorna" i lergods en bort från bruksföremålen till en mer kontemplativ värld.

Raul Fernández

Simon Kriström med sina urnor och Peter Anderssons Nornor, nedan. (Foto: Raul Fernández)

Våren som passerat

Året började med utställningen "Människa, Djur, Natur" med grafik av Svernerik Jakobsson, målningar och skulptur av Amalia Årfelt och målningar och installation av Carl Fredrik Hellström. Sedan följde "INVENTering" som var ett axplock med konst av ett 20-tal konstnärer från alla de utställningar som varit sedan 1990. Det var Lenny Clarhäll, Slas, Kanalfilm, Vide Jansson, Amanda Cardell, Hans Polmar, Niklas Wallenborg. Och så avslutades våren med elevutställningen "Folhögskolan Vårdinge by" allt enligt traditionen.

Andra halvan av 2018

Den första utländska flaggan som Bernhard Karlsson såg i sitt liv var den japanska. Detta berättar han om i en intervju som gjordes 1985. Bernhard var född 1892 och son till rättaren på Saltskog gård. Familjen bodde i förvaltarbo-staden. Carl Fredrik Liljevalch, som ofta hade prominenta gäster på Saltskog Gård, hade nu besök av den japanske ministern. Flaggan var hissad och va-jade röd och vit i vinden vid huvudbyggnaden. Det kan ha varit 1904 då den förste japanske ministern för Sverige tillträdde sin post i Stockholm. Diploma-tiska kontakter upprättades 1868 och från 1880 hade den japanske ministern för Ryssland samtidigt varit minister för Sverige. Under åren 1904–1905 hade ett japansk-ryskt krig utbrutit. Liljevalchs engelske affärs-kompanjon sir Ernest Cassel hade finansiella kontakter med Japan under den perioden och kom 1911 att få den japanska Uppgående solens orden. Carl Fredrik Liljevalch senior, Liljevalchs far, hade 1847 varit i Kina och upprättat ett handelsfördrag och året efter utgivet en bok som till viss del även handlar om Japan. Från senare delen av 1800-talet blev japansk konst tillgänglig för svenska konstnärer. Den japanska es-tetiken inspirerade och förändrade den västerländska konsten i grunden. Carl Larsson uttryckte 1919: "...såsom artist är Japan mitt fosterland!".

Vad mötet mellan Carl Fredrik Liljevalch junior och den japanske ministern handlade om får vi kanske aldrig veta. Nu är det 2018 och vi firar att Japan och Sverige haft diplomatiska förbindelser i 150 år. Saltskog gård, tillsammans med Galleri Kretsen och Södertälje Konsthall finns med i Japanska ambassa-dens officiella firande med utställningen "Contemporary Art from Japan IIP". Den 8 september öppnar utställningarna med japanska konstnärer på respek-tive platser. Det är ett utbyte mellan Japan och Södertälje som skett sedan 2010.

Därefter följer i höst som vanligt "Ung Salong", som är öppen för alla unga konstnärer mellan 15 och 25 år. Kanske parallellt med en annan utställning.

Året avslutas med ännu en "INVENTering". I våras var den första upplagan en tillbakablick på utställningar som varit på Saltskog Gård. Nu blir det istället konst av de konstnärer som haft ateljéer på Saltskog gård under årens lopp. Även av dem som hade ateljé på gården under 70-talet innan Stiftelsens tillbli-velse.

Göran Pettersson, utställningsansvarig

Besökare till Saltskog Gård under "Contemporary art from Japan II", 2014

Från utställningen "Människa, Djur, Natur". Amalia Årfelt i samspråk med Kanalfilm, Lennart och Ylva-Li Gustafsson, som på Guldbagge-galan erhållit priset "Gullspira", designat av Amalia, och som sedan var med på nästa utställning "INVENTering"

Carl Larsson i Japan 2018

Carl Larsson-gården Sundborn i Da-larna drabbades av en miljonför-skingring och stod inför att behöva stänga museigården. Uppgiften fick en japansk kvinna som flera gånger besökt Sundborn att på egen hand samla in pengar för att bidra till går-dens räddning. Den något modesta summan på omkring 14 000 kronor räckte inte ensamt för att rädda mu-seet, men ska nu användas för att sprida kunskaperna om Carl Larsson i Japan, uppger P4 Dalarna.

Trädgård och kök lever

Ett samarbetsavtal är nu under-tecknat och trädgårdens fruktträd kommer att vårdas av Åsa Wal-denström. I år hoppas vi också på en stor äppelskörd så att vi kan få mer av den fantastiska musten vi fick så lite av sist.

Köket har blivit renoverat och har nu även en fungerande diskmaskin av professionell modell.

Den äldre Saltskog-apeln blommade rekordsnabbt och rekordmycket i maj
(Foto: Raul Fernández)

Avsändare:

Stiftelsen Saltskog Gård
Förvaltarvägen 53
151 47 SÖDERTÄLJE

Till:

Saltskog i nytt perspektiv

Södertälje växer så det knakar i fogarna. Förutom det nya bostadsområdet Daldockan som planeras hamna nordost om Förmansvägen, så bygger Scania till sin industrianläggning på höjden i sydväst. Det senare har inneburit en gallring av växtligheten som tidigare dölde vår pampiga huvudbyggnad och Elghem söderifrån – där Scania's nya gjuteriet kommer att hamna. Det hade nog roat gamle ”Bull”, som vänner kallade honom. Denne C F Liljevalch hävade in en förmögenhet från sina industriprojekt kring förra sekelskiftet och var en av de drivande bakom skapandet av bl.a. Grängesbergskoncernen. Han lät på Saltskogstomten uppföra denna första ståndsmässiga mangårdsbyggnad, på en jordbruksegendom med anor dokumenterade från 1500-talet. Jordbruk var för övrigt ett annat stort intresse hos Bull, liksom konst, naturvård och lokalkultur. Han var och förblev en vänlig jätte på alla områden han engagerade sig i och skapade denna härliga plats som återigen hamnat i nya perspektiv.

Hur kan vi gemensamt se till att vårda historien och arvet efter denna renässansperson som tyckte allt och helheten var viktigt? Saltskog Gård har klar potential att utvecklas som konstas, naturrum och samlingsplats för lokalkultur. Får vi bara ordning på tillfartsvägar, ett permanent kafé, någonstans att parkera en buss och dessutom skapar gång- och cykelvägar – varför inte en skulpturpark? – genom skogen och parken ned mot Saltskogsfjärden så har vi höjt attraktionskraften för hela stan. Vad tycker du? *Styrelsen*

Södertälje Konsthall fyller 50

Detta firas med en utställning 9 juni–25 augusti 2018 med verk ur Södertälje kommuns konstsamling. Här ett utsnitt ur utställningskatalogens minnestext:

”Edvin Jonasson var en av hjärnorna bakom att Södertälje blev kulturstad. I början av 1960-talet hade en biblioteksutredning utförts med sådan framgång att av bara farten blev den en kulturutredning också. Förutom Jonasson som ledde utredningen var bl.a. Lennart Andersson (S) med. De hade en vision av att kunskap och kultur behövdes om den nuvarande industristaden och stadens unga skulle ha en framtid.”

Edvin Jonasson var min rektor på Rosenborgsskolan 1968. Den kulturintresserade Lennart Andersson var ordförande i Saltskog gård under 10 år och hade nog en stor del i att Saltskog Gård räddades undan rivning. Vi kanske kan tacka Andersson o övriga för att Södertälje blev en kulturstad?

Göran Pettersson

Fotograf Staffan Löwstedt fångar gården ur ett nytt perspektiv.

GDPR för allas skull

Den nya dataskyddslagen som trädde i kraft den 25 maj i år innebär att alla har rätt att veta vad ens personuppgifter används till och vem som har tillgång till dem. Här på Saltskog så ansvarar styrelsens ordförande för att vi håller oss till reglerna. Du som fått hem denna tidning kan se vilka uppgifter vi har om dig och veta att vi använder dem till att skicka SaltskogSkatten och eventuella nyhetsbrev till dig. Registren förvaras i en molntjänst som endast styrelsen har tillgång till. Vill du slippa fler utskick så kontakta oss gärna enligt nedan.

Nyhetsbrevet från hemsidan:

www.saltskoggard.se kan du enkelt avsluta i nästa nyhetsmejl så tas dina uppgifter bort. *Styrelsen*

SaltskogSkatten

Information från Saltskog Gård
Ansvarig utgivare: Ulf Sundblad
Stiftelsen Saltskog Gård
151 47 SÖDERTÄLJE
Tel: 08-550 665 07 • www.saltskoggard.se
Bankgiro 662-1700
Redaktionskommitté:
Raul Fernández, 0708-36 07 08
Göran Pettersson, 0730-42 18 02
Berndt Noelle, 0702-19 19 69
Digitaltryck: Södertälje Offset AB
08-550 161 20